

276 S.

8. Schmelter L. (2004) *Selbstgesteuertes oder potenziell expansives Fremdsprachenlernen im Tandem*. Tübingen: Narr. 642 S.

9. Weskamp R. (2001) *Sprache und Grammatik im kommunikativen Fremdsprachenunterricht*. *Fremdsprachenunterricht*, 45/54, S. 165-172.

2.5. Підготовка магістрантів педагогічних спеціальностей до роботи з англomовною науковою статтею

А.В. Маслова, О.А. Гончарова

Одним із найважливіших складників професійної підготовки магістрантів педагогічних спеціальностей є їх готовність до науково-дослідної діяльності, яка надає можливість вченим-початківцям ефективно спілкуватись в академічному середовищі; швидко та якісно переробляти великі обсяги наукової інформації, надрукованої рідною та іноземною мовами; знайомитись із останніми інноваціями зарубіжних колег в сфері освіти; адекватно перекладати складні наукові тексти за фахом на рідну мову і навпаки; представляти власні наукові доробки як у письмовій формі у вигляді анотацій, тез, наукових статей англійською мовою, так і усно (наукові доповіді, дискусії на міжнародних конференціях та семінарах). Все перераховане вище неможливо без оволодіння магістрантами навичками читання неадаптованих англomовних наукових статей.

Під науковою статтею, услід за Т.В. Яхонтовою, ми розуміємо порівняно короткий фрагмент дослідження, який зазвичай публікується в періодичному виданні [4; 104]. Цей вид публікації відображає погляди автора з визначених вузьких питань, а також являє собою «найбільш оперативну

інформацію про рух науки, виступає своєрідним репортажем з переднього краю науки» [3; 34]. Англomовна наукова стаття є головним видом і засобом міжнародної наукової комунікації, провідним жанром сучасного наукового дискурсу, без якої неможливо уявити його функціонування та розвиток [5; 51]. Отже, саме тексти автентичних статей періодичних міжнародних фахових видань містять найсвіжіші наукові дані, потрібні для задоволення професійних інформаційних потреб магістрантів [1; 25].

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про значний інтерес до окресленого питання у сучасних науковців. У вітчизняній методиці навчання читання наукових текстів англійською мовою багато зроблено: виокремлено жанри наукового мовлення такі, як стаття, доповідь, анотація, рецензія, та запропоновано методики щодо їх навчання (А. Акмалдінова; Т. Рибіна); розроблено принципи організації процесу навчання іншомовного наукового мовлення для різних цілей його застосування: для сприйняття наукової інформації (Ю. Гапон), для читання англomовних наукових першоджерел і їх аналізу (О. Малюга), для створення власних наукових текстів (Л. Алексєєва, Н. Аносова); визнано правомірність використання комп'ютерних технологій для пошуку наукових тематичних текстів у мережі Інтернет (О. Синєкоп); деталізовано лінгвістичні труднощі сприйняття наукового тексту та запропоновано шляхи їх подолання (С. Лебединський, С. Ледовських, А. Юдіс); уточнено лексичний і граматичний склад, а також стилістичні особливості англійського наукового мовлення (І. Авхачева, І. Бедріна, М. Глушко, В. Кудряшова, Л. Орлова, С. Пітіна, В. Чернявська), розроблено методику навчання читання та перекладу автентичних науково-технічних текстів (Л. Зільберман).

Зарубіжні вчені (Bartels, 2003; Chen, 2017; Corbett, 1993; Gottesman & Hoskins, 2013; Jin et al., 2020; Martínez et al., 2014; Mizrachi, 2015; Phakiti & Li, 2011; Subramanyam, 2013) також виявляють сталий, зростаючий інтерес до окресленого питання.

Проте, відмітимо, що під час читання іншомовних наукових першоджерел магістранти стикаються з труднощами, пов'язаними з нездатністю зрозуміти форму та структуру академічних статей та адаптувати свої стратегії читання для різних навчальних завдань [6], [10], [13], відсутністю глибокого підходу до читання [7], неможливістю вірно інтерпретувати матеріал для читання, низьким рівнем володіння англійською мовою, великими обсягами текстів для читання [9], низькою мотивацією студентів [11] та відсутністю доступу до необхідних наукових видань за фахом [12]. Тому вважаємо, що читання автентичних наукових статей англійською мовою має бути предметом спеціального навчання.

В той же час необхідно зауважити, що ефективність навчання читання іншомовної науково-методичної літератури, як друкованої, так і розміщеної на різноманітних веб-ресурсах мережі Інтернет, залежить від коректно розробленої послідовності навчальних вправ. Звідси, метою нашого дослідження є представлення комплексу вправ для навчання магістрантів педагогічних спеціальностей читання англійських наукових статей за фахом.

У нашому дослідженні ми висуваємо гіпотезу, що ефективність навчання читання автентичних наукових праць англійською мовою може бути підвищена у випадку, якщо студенти читатимуть академічну статтю у трьох її версіях, де перша версія є повністю адаптованим варіантом оригінальної статті, друга версія - частково адаптований варіант тієї самої статті і, нарешті, третя версія є тим самим автентичним науковий текстом у повному обсязі.

Спираючись на висунуту гіпотезу, ми зробили припущення, що студентам зручніше спочатку читати автентичні наукові тексти з простим лінгвістичним та семантичним наповненням, а потім переходити до вивчення більш складних, таких, що містять незнайому наукову термінологію. Проте, на практиці автори ніколи не пишуть автентичні англійські статті, враховуючи цю дидактичну позицію. У зв'язку з цим ми пропонуємо навчати

магістрантів читати одну і ту ж саму науково-дослідну роботу в різних її версіях: від повністю адаптованої, яка містить знайомий студентам словниковий запас, до частково адаптованої, яка об'єднує знайомий словниковий запас із новими складними для розуміння лінгвістичними науковими явищами, і, нарешті, - ту саму оригінальну автентичну наукову статтю в її початковому варіанті. При цьому кожна частка незнайомих мовних явищ перед читанням другої і третьої версії тексту повинна подаватися в дотекстовому змістовому й лінгвістичному оточенні, активізуватися в різних видах навчальної мовленнєвої діяльності і, тим самим, засвоюватися на дотекстовому рівні. Таким чином, під час читання різнорівневих за складністю текстів незнайомі мовні явища не будуть перешкоджати розумінню, що забезпечить природність процесу читання, а головне – його вмотивованість, тобто читання заради одержання необхідної інформації. Подальша післятекстова робота над прочитаним, яка може полягати в підготовці усних або письмових наукових доповідей, з одного боку, поглибить професійні педагогічні знання студентів, а з іншого боку, удосконалисть їх лінгвістичні знання специфічними науковими термінами і зворотами, часто вживаними в академічному дискурсі.

Беручи до уваги сказане вище, будемо вважати першу версію автентичної наукової статті оригінальним текстом англійською мовою, який не містить важких для семантизації лексичних одиниць. Тим самим ми адаптуємо науковий текст як в лінгвістичному аспекті, зберігаючи лише раніше вивчену лексику, так і в професійному аспекті, зберігаючи основні наукові думки автора. Читаючи повністю адаптовану версію наукової статті, студенти поєднують розвиток іншомовної рецептивної мовленнєвої діяльності з надбанням професійних знань засобами іноземної мови. У цьому випадку ті, хто навчаються, не відчують жодних проблем із розумінням статті. Навпаки, ми маємо на увазі, що більшість магістрантів не відчуватимуть труднощів, щоб звикнути до наукового стилю викладу думок.

З метою активізації необхідної наукової лексики в усному мовленні та підготовки до переказу наукового тексту магістрантам пропонується виконувати наступні вправи.

Вправа 1. Read the word combinations and sentences; translate them into your mother tongue: a) using your textbook; b) aurally.

Teaching *patriotism* in middle schools, instruction in patriotism, patriotism as integral part of high school curriculum; to complete a research in *patriotic* education, according to eminently patriotic song, to prioritize and foster high school seniors' *patriotic commitments*; in addition the word "commitment" connotes; to relate particular commitment; to sequence, integrate and *foster* skills, to foster the development of crucial components; to be dependent on *seniors'* opinion, to be cognizant of seniors' crucial needs; to sequence *crucial components*, in conjunction with its components. In order to promote a spirit of patriotic commitment and to foster in the seniors of our school moral and intellectual qualities which are crucial in preparing to meet the obligations of citizenship, the school administration shall prescribe courses of instruction in patriotism, citizenship, and tolerance, with particular attention to the study of human rights.

Вправа 2. Read the sentences changing the words and word combinations in brackets for their English equivalents.

The committee (підтримує) the view that future meetings need: first, to develop a more focused approach to teaching (патріотизму); then, (сприяти) (учні випускних класів) active participation in (патріотичних) activities; next, (зайняти) an active (позицію) towards involving students in public life; and finally, (привести у відповідність) our (зобов'язання) with ongoing demands.

Вправа 3. Answer the questions and make a generalization:

1. Objective five from the Texas Education Code (USA), chapter four states: "Educators will prepare seniors to be thoughtful, active citizens who have an appreciation for the basic values of our state and national heritage and who can understand and productively function in a free enterprise society". How do you understand the objective? What does the objective highlight?

2. What is the way to incorporate teaching patriotism into high school curriculum?

3. What school subjects integrate patriotic themes?

4. Are young people today motivated to be patriotic because of world events and national pride or by the media and advertising?

What is one of the crucial goals of American school? (make a generalization)

Вправа 4. Read the sentences in English choosing appropriate end from the given below in Ukrainian:

1. Based on me experience with the project, I learned that

2. The research shows.....

3. A new survey reveals that, contrary to popular belief, 39% of Americans

4. The researchers take a systematic look at how

5. The study explores and measures.....

6. The author contends that

a) розглядають патріотизм не як схвалення дій уряду, а як схильність до таких демок-ратичних ідеалів, як рівність, справедливість і толерантність;

b) існує вирішальна відмінність між навчанням і вихованням;

c) як культурний і політичний компоненти патріотизму співвідносяться з ідеями національної єдності;

d) цей підхід сприяє розумінню патріотичних питань школярами, допомагає їм займати активну життєву позицію та дозволяє підтримувати громадський патріотичний рух;

e) результати навчання відповідають цим вимогам;

f) соціально-психологічні аспекти патріотизму, оцінює їх та робить систематичний огляд патріотичної прихильності громадян.

Вправа 5. Read fully adapted extract from scientific article “Is Patriotism Good for Democracy? A Study of High School Seniors’ Patriotic Commitments”

by Joseph Kahne and Ellen Middaugh [8], that corresponds to its first version, and answer the questions:

Is patriotism good for democracy? Or does a commitment to patriotism threaten democracy? Chester Finn argues that, since September 11, “American education has generally made a mess of a teaching opportunity” by focusing on “tolerance and multiculturalism, not civics and patriotism.” This view aligns with William Damon’s perspective that “too many students today learn all about what is wrong with our society without gaining any knowledge of our society’s great moral successes”.

Is there a problem or not? And if there is a problem, which problem is it? For this reason, we decided to take a systematic look at high school seniors’ views on patriotism and its relationship to democracy.

1. What are educators’ viewpoints on teaching patriotism? Do they align with each other? What is considered to be pedagogical imperative according to Ch. Finn and W. Damon?

2. What problem do the authors of the article take a systematic look at? Why is it eminently indispensable? Who participated in their study?

3. What three dimensions of patriotic belief do the authors investigate? What crucial distinction is highlighted?

Друга версія автентичної наукової статті являє собою оригінальний текст англійською мовою, який містить частину нових лексичних одиниць, важких для семантизації. Тим самим ми розширюємо та поглиблюємо професійний та науковий потенціал версії. Ця версія вже набагато ближча до першоджерела. Під час читання частково адаптованої версії наукової статті магістранти поєднують вивчення нового вокабуляру з раніше вивченим лексичним матеріалом з першої версії.

Слід зазначити, що читанню другої та третьої версій наукової статті обов’язково передують вивчення нової частини незнайомих лексичних одиниць, виконання різних видів дотекстових вправ з метою опанування нової наукової термінології. У цьому випадку наявність незнайомих мовних явищ у

тексті не завадить його розумінню. Іншими словами, процес читання набуває природного та вмотивованого характеру, тобто метою читання стає отримання необхідної інформації. Приклади таких вправ наведені нижче.

Вправа 1. Study the new words from the box.

critterion, finding(s), issue, to associate with, to emphasize,
controversial, prime importance, to deserve attention

Вправа 2. Make up sentences using the substitution tables and write them down.

What	patriotic commitments	does the survey reveal?
	crucial components	does the author endorse?
	particular dimensions	do high school teachers investigate?
	indispensable	do educators take a systematic look at?
	distinction	do the researchers highlight in their article?
	evident feature	do they measure?

Вправа 3. Read the sentences in English choosing appropriate beginning from the given below in Ukrainian:

1. containing information relating to helpful adjuncts, from the list of results displayed.

2. ongoing research and public sentiments (sample follows).

3. to reframe personal issues, to stimulate emotions, to appreciate and inspire.

4. next, to draw on the facts, and finally, to clarify the issue.

5. with his name and his key scientific findings.

6. indeed deserve public attention.

A. Насправді, більшість людей пов'язує цю книгу

- В. Щоб прояснити це питання, спирайтесь на
- С. Видання двох спірних досліджень, які підтримували протилежні висновки, сприяло поширенню дискусій, що
- Д. Було важко оцінювати отримані відомості,
- Е. Ця вправа допомагає нам, перш за все, досліджувати проблему, тоді, переосмислювати її,
- Ф. Першочергового значення для мене набуває бажання навчити вас

Вправа 4. Read partly adapted extract from scientific article “Is Patriotism Good for Democracy? A Study of High School Seniors’ Patriotic Commitments” by Joseph Kahne and Ellen Middaugh [8], that corresponds to its second version, and answer the questions:

Is patriotism good for democracy? Or does a commitment to patriotism threaten democracy? Educators do not agree on this issue.

Chester Finn argues that, since September 11, “American education has generally made a mess of a teaching opportunity” by focusing on “tolerance and multiculturalism, not civics and patriotism.” This view aligns with William Damon’s perspective that “too many students today learn all about what is wrong with our society without gaining any knowledge of our society’s great moral successes. Damon writes, “schools need to begin with the positive, to emphasize reasons for caring enough about our democratic society to participate in it and to improve it.”

1. Do most educators adopt a common stance on a commitment to patriotism or do they treat it as a controversial issue?
2. What does Ch. Finn argue? Is his view opposite to W. Damon’s perspective? What is the school’s role in developing seniors’ patriotic commitments? What should high school teachers emphasize? Do you endorse this stance?

Подальші післятекстові вправи можуть бути використані викладачем для розширення професійних знань магістрантів та збагачення їх

словникового запасу спеціальними науково-педагогічними термінами та сталими академічними виразами.

Вправа 5. Find in the text how the authors define the terms “patriot”, “patriotic commitment”, “blind patriot”, “constructive patriot”, “active patriot”. Render this information in its interpreted form.

Вправа 6. а) Reread the second version of the same scientific article [8] and express your attitude to its content; б) Render this content in your own interpretation using the phrases given below:

1. When ... argues that his reasoning is coherent/ clear/ proper because ... / Коли ... стверджує, що його міркування (доводи) є послідовними/ чіткими/ належними, тому що
2. One major advantage of the study is that ... / Одна з головних переваг даного дослідження є те, що ...
3. ... arguments are clearcut/ consistent/ sound. / ... аргументи є чіткими/ несуперечливими/ обґрунтованими.
4. It is doubtful if this claim is true. / Навряд чи це твердження вірне.
5. It seems unlikely that ... / Здається малоімовірним, що ...
6. One of the main arguments against ... is that ... / Один з головних аргументів проти ... – це ...

Третя версія автентичної наукової статті являє собою оригінальний англomовний текст у повному лінгвістичному та семантичному обсязі, який відповідає справжній автентичній науковій статті, створеній вченим-носієм мови. Він містить останню частину лексичних одиниць, важких для семантизації. Під час навчання читання третьої версії ми використовуємо всі згадані вище вправи, а також наступні:

Вправа 1. Read the article “Is Patriotism Good for Democracy? A Study of High School Seniors’ Patriotic Commitments” by Joseph Kahne and Ellen Middaugh (the third unadapted version) [8] and find in the text the information indicating that the majority of students fail to appreciate the importance of active civic participation. Explain and comment on the information.

Вправа 2. Find in the text the information indicating that patriotic commitments sometimes lead to blind patriotism. Render the information in your own pedagogical vision. Suggest your own solutions to the identified problem.

Вправа 3. Give a review on the article you have read using the following guidelines:

- 1) Point out elements of the research paper that seem unnecessary or whose purpose is unclear.
- 2) Indicate which passages according to your opinion do not flow well and why.
- 3) Show gaps between the ideas stated.
- 4) Bring arguments that appear to be weak or unsupported.

Don't forget to show that you understand the material and the author's intentions.

Приклади перерахованих вище вправ взято з навчального посібника «Scientific Pedagogical Writing and Communication» [2].

Стосовно наведеного нами процесу навчання магістрантів читання англomовних наукових статей відзначимо, що зовнішнім освітнім продуктом в цьому разі виявиться наукова доповідь або короткий виклад змісту вивченого педагогічного дослідження у вигляді резюме. В той час, як внутрішній результат створюваного процесу навчання буде становити розширення наукових знань у досліджуваній педагогічній тематиці, а також удосконалення вмінь усно викладати думки в науковому стилі їх реалізації. При цьому вважаємо за необхідне наголосити на тому, що формування зовнішнього і внутрішнього освітнього продукту можливе як з опорою на готовий науковий текст, так і без такої опори, тобто на підставі теми наукової доповіді або статті, яку слід розкрити з використанням відомих науково-педагогічних і лінгвістичних знань або самостійно відібраної в мережі Інтернет додаткової науково-тематичної інформації, викладеної іноземною мовою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Герасименко М. Д. Аналіз фахових текстів для навчання майбутніх учителів англomовного професійно орієнтованого читання. Молодий вчений, № 2.1 (54.1), 2018, С. 24-27. Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/2.1/7.pdf>
2. Мартинова Р. Ю, Маслова А.В. English Scientific Pedagogical Writing. Англійське писемне науково-педагогічне мовлення: [навч. посібник]. Одеса : Бондаренко О. М., 2015. 244 с.
3. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : [навч.-метод посібник]. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
4. Яхонтова Т. В. Основи англomовного наукового письма : [навч. посібник]. Львів : ПАІС, 2003. 220 с.
5. Яхонтова Т. В. Структурно-композиційні особливості сучасної англomовної наукової статті. Мовознавство, № 6, 2009, С. 51-58. Режим доступу: https://movoznavstvo.org.ua/index.php?option=com_attachments&task=download&id=396
6. Bogucka, R., Wood, E. (2009). How to Read Scientific Research Articles: A Hands-on Classroom Exercise. *Issues in Science and Technology Librarianship*, Volume 59. doi:10.5062/F4S180FF.
7. Hermida, J. (2009). The Importance of Teaching Academic Reading Skills in First-year University Courses. *The International Journal of Research and Review*, Volume 3, pp. 20-30. Retrieved from journal URL: <https://www.mansfield.edu/fye/upload/Academic-Reading-Skills.pdf>
8. Kahne J. Is Patriotism Good for Democracy? A Study of High School Seniors' Patriotic Commitments [Електронний ресурс] / J. Kahne, E. Middaugh // *Phi Delta Kappan*. 2006. Vol. 87, No. 8. P. 600–608. Режим доступу: <http://www.democraticdialogue.com/DDpdfs/PDKKahne&Middaugh.pdf>.

9. Kaur Mehar Singh, M. (2019). Academic Reading and Writing Challenges Among International EFL Master's Students in a Malaysian University. *Journal of International Students*, Volume 9 (4), pp. 972-992. doi: <https://doi.org/10.32674/jis.v9i3.934>
10. Mateos, M., Villalón, R., de Dios, M., Martín, E. (2007). Reading and Writing Tasks on Different University Degree Courses: What Do the Students Say They Do? *Studies in Higher Education*, Volume 32 (4), pp. 489-510. doi: <https://doi.org/10.1080/03075070701476183>
11. Phantharakphong P., Pothitha S. (2014). Development of English Reading Comprehension by Using Concept Maps. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, Volume 116, pp. 497-501. doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.01.247>
12. Rossiter, M.J., Abbott M.L., Hatami S. (2013). Enhancing the Reading of Peer-Reviewed Research Articles in the Teaching English as a Second Language Community. *Alberta Journal of Educational Research*, Volume 59 (4), pp. 674-692. Retrieved from journal URL: https://www.researchgate.net/publication/286115400_Enhancing_the_reading_of_peerreviewed_research_articles_in_the_teaching_english_as_a_second_language_community
13. Wahyono, E., Puspitasari, D. (2016). Students' Need Analysis of English Reading Skills for Academic Purposes. *Prosiding ICTTE FKIP UNS 2015*, Volume 1 (1), pp. 1007-1014. Retrieved from journal URL: <https://media.neliti.com/media/publications/176385-EN-students-need-analysis-of-english-readin.pdf>